

Milí bratři a sestry, Ježíšovo podobenství, nadepsané v ekumenické bibli jako *podobenství o nepoctivém správci*, se nám zdá naprosto nemravné. Vždyť ústřední postavou je *nepoctivý správce*, který falšuje účetní úpisy dlužníků, zadlužených u svého pána. V čem by jednání tohoto zřejmého gaunera mohlo být pro nás dnes inspirativní?

Nepoctivost ve finanční sféře je přece i dnes v naší společnosti ještě považována za nemravné jednání, navzdory tomu, že na mravnost jinak už příliš nehledí. Současná vláda za svůj hlavní cíl vyhlásila omezit takové nepoctivé jednání na minimum.

Ale Pán Ježíš nemá, a to si musíme uvědomit, ve svých podobenstvích jen samé kladné hrdiny. Jsou v nich i záporní jedinci, ale ti se vždycky nakonec mění k dobrému. V Lukášově evangeliu však dva nepoctivci zůstanou dál nepoctiví. *Nespravedlivý soudce* však přesto pomůže ženě ke spravedlnosti pro její neodbytnost. A ten dnešní nepoctivý správce přece jen nakonec udělá něco v čem je aspoň náznak něčeho dobrého.

Ted' však nastala v našem podobenství chvíle, kdy je svým pánem zavolán k odpovědnosti, a protože nebyl poctivý, hrozí mu vyhazov. Jeho dosavadní úspěšný život je u konce. Pro sebe si říká: *pracovat nechci a žebrat se stydím. Co tedy udělám? Rozhodne se však, že neskončí s nepoctivostí, dál chce v ní pokračovat.* Svévolně sníží dlužní úpisy panovým věřitelům, aby se jim takto zalíbil a měl aspoň někoho kdo na něho bude vzpomínat v dobrém.

A Ježíš, k našemu velikému překvapení, přece jen něco dokáže ocenit na jednání tohoto podvodníka. V kritické chvíli, když se mu zbortila celá jeho budoucnost, si musí uvědomit, jak jeho dosavadní spoléhání jen na peníze bylo ošidné. Poznává, že víc než peníze jsou lidé, na které dosud nemyslel. Nevzdává se pro ně svých peněz. Dál čachruje s penězi svého pána. A k dosavadním finančním podvodům, přidá ještě další podvod, horší, než ty předchozí. Snižuje dluhy panových věřitelů, pomůže jim, ale ne ze svého, nýbrž z cizího, z majetku svého pána.

Co by tedy mohlo být kladného na tomto vyloženě zlém jednání nepoctivého správce, ptáme se všichni? Pán v podobenství hodnotí kladně, jen jedno. „*Pán pochválil toho nepoctivého správce, že jednal prozíravě.*“ A pak celé podobenství uzavírá Ježíš slovem: „*Synové tohoto světa jsou vůči sobě navzájem prozíravější, než synové světla.*“ Tím samozřejmě Ježíš neschvaluje podvody a nepoctivost, jenom kladně hodnotí správcovu prozíravost, že mu konečně došlo, že peníze opravdu nejsou vším, že víc než peníze je mít dobré vztahy k lidem.

A tím jsme už přímo v syrové skutečnosti dnešních dnů. Pro mnohé lidi jsou dnes peníze opravdu vším, ano tou nejvyšší hodnotou jejich života. Bible pak peníze v tomto případě musí označit slovem *mamon*, a to podle hebrejštiny je čemu bezmezně věříme, co my lidé zbožtíme tím, když jsme to postavili na první místo ve svém životě, na místo které patří Pánu Bohu. Ale na to většina lidí dnes neslyší. Chtějí mít co nejvíce peněz, usilují o to, aby se jejich děti měly především hmotně dobře. Jistě peníze všichni potřebujeme, o tom není sporu, ale tam, kde jsou peníze vším, tam nutně hynou vztahy mezi lidmi. Kolik nepřátelství mezi sourozenci vzniklo už právě kvůli penězům, kvůli dědictví po rodičích, když se děti nedokázaly spravedlivě o peníze rozdělit. Je to vždycky katastrofa, když lidé kvůli majetku spolu nemluví, a komunikace mezi nimi je nulová. Pak místo vzájemného rozhovoru, k němuž jsme byli stvořeni, se jenom předvádíme a chlubíme se před druhými tím co už máme. Jakoby kvalitu života mohlo určovat značkové oblečení a všechno co máme my a co druzí ještě nemají. Pak se ti, kteří to ještě nemají, mohou méněcenní mezi

těmi, kteří slouží jen konzumu. A neblahým koncem takového jednání je odporná závist, která zničí dobré vztahy ke druhým lidem.

Takový úzce spotřební život však degraduje člověka na úroveň živočicha, který nezná nic vyššího není vlastní uspokojování základních živočišných potřeb. Pán Bůh nám samozřejmě přeje bohatství dobrých věcí, včetně peněz, které k životu potřebujeme. Jde však při tom o to, aby nám ty věci nezastřely vztah k dárci toho všeho dobrého, k Pánu Boha, od něhož všechno dobré dostáváme. V tom spočítá *prozíravost člověka*, která je v podobenství u toho nepoctivého správce kladně hodnocena. Záleží v tom vědět, co věděl biblický mudrc z Knihy Přísloví, že ani chudoba, ani bohatství nejsou tím, čím se dá měřit kvalita života. Prosí Pána Boha o jiné v dvě věci Př 30,8-9) „Vzdal ode mě Bože marnost a slovo lživé“ a „*Opatřuj mě, chlebem podle mé potřeby, tak abych přesycen neselhal a neřekl: „kdo je Hospodin?“ ani abych z chudoby nekradl a nezneuctil jméno svého Boha.*

Máme se však u nás v Evropě vnějšně velice dobře, a přece nejsme spokojeni, protože chceme mít stále víc a víc. S druhými nechceme mluvit, když v nich vidíme jen své soky a konkurenty. Ježíš však přichází do našeho světa a nabízí jiné lepší lidství, kdy už nemusíme hledět jen na sebe, ale můžeme vidět kolem sebe své bližní. On to jedinečně dokázal. Jako člověk miloval Pána Boha nade vše, splnil jeho vůli a za nás lidi položil dokonce svůj život, abychom pochopili, že naší lásky je hoden člověk a ne neživé věci kolem nás. Když přijmeme Pána Boha jako dárce všeho dobrého, jsme vděční a proto i šťastni. Nic pak nemusíme přijímat jako samozřejmost, jsme schopni se pokořit a dokázat vidět i druhého člověka vedle sebe. K této *prozíravosti* nás dnes zve, to na první pohled tak sporné Ježíšovo podobenství o nepoctivém správci. Odhlédnout od peněz a uvidět větší bohatství v dobrých vztazích ke druhým lidem. Druhého člověka nemusím předejnat, když se stal pro mě radostí a požehnáním. Děkujeme Ti, Pane náš, že chráníš naše životy před zklamáním, ke kterému dochází, když na Tebe zapomínáme a něčeho jiného si začínáme vážit víc, nežli Tebe samého. Amen